

IV

(Informacje)

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

RADA

**Konkluzje Rady – Skuteczne i innowacyjne kształcenie i szkolenie służące inwestowaniu
w umiejętności (¹) – wspieranie europejskiego semestru 2014**

(2014/C 62/05)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

W KONTEKŚCIE:

- artykułu 165 i 166 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- strategii „Europa 2020” oraz
- konkluzji Rady z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia („ET 2020”) (²),

UWZGLĘDNIAJĄC:

- zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (³),
- konkluzje Rady z dnia 26 listopada 2012 r. pt. „Kształcenie i szkolenie a strategia »Europa 2020« (⁴) – rola kształcenia i szkolenia w naprawie gospodarczej, we wzroście gospodarczym oraz w pobudzaniu zatrudnienia”,
- zalecenie Rady z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie waldacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego (⁵),
- konkluzje Rady z dnia 15 lutego 2013 r. w sprawie inwestowania w kształcenie i szkolenie (⁶) – odpowiedź na komunikat pt. „Nowe podejście do edukacji: inwestowanie w umiejętności na rzecz lepszych efektów społeczno-gospodarczych” oraz na roczną analizę wzrostu gospodarczego 2013,

— zalecenie Rady z dnia 22 kwietnia 2013 r. (⁷) w sprawie ustanowienia gwarancji dla młodzieży,

— oświadczenie Rady przyjęte w dniu 15 października 2013 r. pt. „Europejski sojusz na rzecz przygotowania zawodowego” (⁸),

— rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1288/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu (⁹),

ORAZ W ODPOWIEDZI NA:

— roczną analizę wzrostu gospodarczego na 2014 r. (¹⁰) oraz

— komunikat Komisji pt. „Działania na rzecz otwartej edukacji: innowacyjne nauczanie i uczenie się dla wszystkich dzięki nowym technologiom i otwartym zasobom edukacyjnym” (¹¹),

UZNAJE, ŻE:

1. kształcenie i szkolenie mają do odegrania strategiczną rolę we wspieraniu odbudowy gospodarczej w Europie. Mimo znacznych postępów w realizacji wymiernego celu edukacyjnego wyznaczonego w strategii „Europa 2020” (¹²) wciąż pozostaje wiele do zrobienia, by zniwelować skutki kryzysu i zaradzić problemom strukturalnym leżącym u jego podstaw;
2. z najnowszych danych wynika, że wspomniane problemy strukturalne są częściowo związane z brakiem stosownych umiejętności, a zatem stanowią wyzwanie dla naszych systemów kształcenia i szkolenia;

(¹) Do celów niniejszych konkluzji termin „umiejętności” ma znaczenie ogólne, zgodne z definicją z załącznika I do zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady z 2006 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (Dz.U. C 111 z 6.5.2008, s. 4).

(²) Dz.U. C 119 z 28.5.2009, s. 2.

(³) Dz.U. L 394 z 30.12.2006, s. 10.

(⁴) Dz.U. C 393 z 19.12.2012, s. 5.

(⁵) Dz.U. C 398 z 22.12.2012, s. 1.

(⁶) Dz.U. C 64 z 5.3.2013, s. 5.

(⁷) Dz.U. C 120 z 26.4.2013, s. 1.

(⁸) Dok. 14986/13.

(⁹) Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 50.

(¹⁰) Dok. 15803/13 + ADD 1.

(¹¹) Dok. 14116/13 + ADD 1.

(¹²) Zgodnie z Monitorem Kształcenia i Szkolenia 2013.

3. co piąta osoba w wieku produkcyjnym w UE ma niski poziom umiejętności w zakresie czytania, pisania i liczenia, przez co ma ograniczone szanse na zatrudnienie; wśród uczniów zaś mimo pewnej poprawy w zakresie umiejętności podstawowych wciąż wysoki jest odsetek osób słabo radzących sobie z matematyką⁽¹⁾;
4. choć prognozy wskazują, że w przyszłości prawie wszystkie zawody będą wymagały co najmniej podstawowych umiejętności cyfrowych, wielu uczniów wciąż nie ma dostępu do technologii i treści cyfrowych niezbędnych do ich nabycia. Duża liczba dorosłych w ogóle nie dysponuje umiejętnościami cyfrowymi,

PODKREŚLA, ŻE:

1. należy pilnie zająć się zasadniczymi wyzwaniami, którymi są bezrobocie młodzieży oraz nieodpowiednie poziomy umiejętności. Kształcenie i szkolenie, poza zasadniczą rolą, jaką odgrywają w sprzyjaniu spójności społecznej i aktywności obywatelskiej, znacznie przyczyniają się do generowania inteligentnego, trwałego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, do podnoszenia poziomu konkurencyjności i zatrudnialności, a także do zwiększania wydajności i innowacyjności;
2. choć uznaje starania już podejmowane w celu sprostania tym wyzwaniom, UE i państwa członkowskie powinny zintensyfikować wysiłki na rzecz poprawy kształcenia i szkolenia i dalej inwestować w efektywność i wysoką jakość tego sektora;
3. przyszły przegląd strategii „Europa 2020” oraz zbliżający się śródkresowy przegląd ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia („ET 2020”) powinny stanowić okazję do wzmocnienia strategicznej roli kształcenia i szkolenia w ramach europejskiego semestru,

W CELU LEPSZEGO WYKSPONOWANIA KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA W RAMACH EUROPEJSKIEGO SEMESTRU 2014 POSTANAWIA SKUPIĆ SIĘ NA:

1. jak największym ułatwianiu – zarówno na szczeblu krajowym, jak i europejskim – długoterminowego inwestowania w modernizację kształcenia i szkolenia oraz w rozwijanie umiejętności przy równoczesnym większym nacisku na efektywność i jakość inwestycji edukacyjnych;
2. wyposażaniu osób w każdym wieku w lepsze i adekwatniejsze umiejętności, zwłaszcza poprzez wzmocnienie uczenia się przez całe życie oraz promowanie równych szans dostępu do dobrego jakościowo kształcenia i szkolenia, w tym dla osób uczących się ze środowisk defaworyzowanych;
3. ułatwianiu przechodzenia z etapu kształcenia i szkolenia do etapu pracy, zwłaszcza poprzez promowanie uczenia się poprzez praktykę w miejscu pracy oraz w stosownym przypadku zwiększanie oferty dobrych jakościowo staży lub dobrego jakościowo przygotowania zawodowego;

⁽¹⁾ Dane według OECD: badanie umiejętności dorosłych PIAAC z 2013 roku (międzynarodowe badanie kompetencji osób dorosłych) oraz badanie umiejętności w zakresie czytania, matematyki i nauk przyrodniczych wśród 15-latków PISA z 2012 roku (Program międzynarodowej oceny umiejętności uczniów).

Uwaga: należy zapewnić wszystkim państwom członkowskim prawo uczestnictwa w pracach tej organizacji.

4. kontynuowaniu – we współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami – unowocześniania i ulepszania metod edukacyjnych na podstawie wyników najnowszych badań oraz pełnym wykorzystywaniu możliwości, jakie daje cyfrowe uczenie się, w tym – stosownie do warunków krajowych – poprzez:

- a) wspieranie instytucji edukacyjnych w doskonaleniu ich potencjału – a w stosownym przypadku inwestowanie w infrastrukturę informacyjno-komunikacyjną – tak by wykorzystać potencjał nowych technologii i treści cyfrowych, w tym masowych otwartych kursów on-line;
- b) promowanie większej różnorodności doświadczeń edukacyjnych, łączących bezpośrednie i cyfrowe metody uczenia się;
- c) zachęcanie, by w ramach kształcenia nauczycieli i ich doskonalenia zawodowego zbadać możliwości wykorzystania metod dydaktycznych wspieranych cyfrowo,

Z NALEŻYTYM POSZANOWANIEM ZASADY POMOCNICZOŚCI ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, BY STOSOWNIE DO WARUNKÓW KRAJOWYCH:

1. kontynuowały starania, by zwiększyć nabywanie kompetencji kluczowych i zmniejszyć odsetek uczniów osiągających słabe wyniki;
2. promowały nabywanie umiejętności podstawowych oraz przyjmowanie środków z zakresu przekwalifikowywania się i doskonalenia umiejętności poprzez wzmocnione uczenie się przez całe życie – ze szczególnym uwzględnieniem osób nisko wykwalifikowanych;
3. przyjęły skuteczną, powszechną politykę kształcenia i szkolenia, należycie uwzględniającą potrzeby osób ze środowisk defaworyzowanych;
4. zachęciły szeroko rozumiane zainteresowane strony do opartej na faktach debaty nad zapewnieniem i ochroną trwałych i skutecznych metod finansowania kształcenia i szkolenia;
5. podjęły stosowne działania w reakcji na kluczowe przesłania z zakresu kształcenia i szkolenia zawarte w oświadczeniu Rady w sprawie europejskiego sojuszu na rzecz przygotowania zawodowego oraz w zaleceniu Rady w sprawie ustanowienia gwarancji dla młodzieży;
6. zbadały, w jaki sposób instrumenty przejrzystości i uznawania wykorzystywane w kształceniu formalnym można stosować w nowych formach uczenia się, w tym w walidowaniu umiejętności nabytych za pomocą dobrego jakościowo uczenia się on-line;
7. wspierały instytucje kształcenia i szkolenia w wykorzystywaniu potencjału nowych technologii i treści cyfrowych w celu uzupełnienia tradycyjnych podejść edukacyjnych i zaspokojenia potrzeb szerokiego spektrum osób uczących się, w tym osób ze środowisk defaworyzowanych;

8. wspierały nauczycieli i liderów edukacyjnych w nabywaniu umiejętności cyfrowych na wysokim poziomie i stosowaniu innowacyjnych praktyk dydaktycznych, np. poprzez elastyczne szkolenia, systemy zachęt oraz uaktualnione programy kształcenia nauczycieli;
 9. w pełni wykorzystwały instrumenty finansowe nowej generacji, zwłaszcza program Erasmus+ oraz europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, by stawić czoła wyżej wspomnianym wyzwaniom w dziedzinie kształcenia i szkolenia;
 10. starały się ułatwić inwestowanie w kształcenie i szkolenie jako sektory sprzyjające wzrostowi, a jednocześnie uwzględniały odnoszące się do kształcenia i szkolenia aspekty zaleceń kierowanych do poszczególnych krajów w ramach strategii „Europa 2020”,
5. zwiększyły wartość dodaną i zoptymalizowały skuteczność strategicznych ram „ET 2020” oraz stosowanych w tym kontekście metod zarządzania i pracy, zwłaszcza w następujący sposób:
 - a) w dalszym ciągu rozwijając współpracę między specjalistami z dziedziny edukacji i zatrudnienia;
 - b) dopilnowując, by otwarta metoda koordynacji, w tym grupy robocze „ET 2020”⁽¹⁾, skutecznie pomagały w podejmowaniu działań w reakcji na zidentyfikowane wyzwania;
 - c) kontynuując dobrowolne wzajemne przeglądy na wysokim szczeblu w ramach istniejących struktur otwartej metody koordynacji, poświęcone odnoszącym się do kształcenia i szkolenia aspektom zaleceń dla poszczególnych krajów;
 - d) korzystając ze śródkresowego przeglądu ram „ET 2020” jako pomocy w przygotowaniu kolejnego wspólnego sprawozdania o bardziej perspektywicznym charakterze, wskazującego kluczowe dziedziny priorytetowe i konkretną problematykę przyszłych prac;
 - e) optymalizując, redukując i upraszczając struktury służące sprawozdawczości z zakresu kształcenia i szkolenia, aby zapobiec powielaniu działań,

ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH I KOMISJI, BY:

1. wzmocniły rolę kształcenia i szkolenia w unijnej agendzie wzrostu i zatrudnienia, efektywniej i skuteczniej korzystając z inwestycji w celu podnoszenia poziomu umiejętności, poprawy efektów uczenia się, a także radzenia sobie z niedoborem umiejętności;
2. zachęcały twórców treści edukacyjnych do tworzenia partnerstw na szczeblu krajowym i europejskim, po to by zwiększać ofertę dobrych jakościowo otwartych zasobów edukacyjnych i innych cyfrowych materiałów edukacyjnych w różnych językach, z należyтым uwzględnieniem kwestii praw autorskich i licencji;
3. w dalszym ciągu korzystały z platformy eTwinning i wykorzystały nowy portal Open Education Europa jako punkt referencyjny dla istniejących otwartych zasobów edukacyjnych opracowanych w UE;
4. kontynuowały tematykę podjętą podczas debaty orientacyjnej na forum Rady w listopadzie 2013 r., organizując szczyt poświęcony wyzwaniom związanym z nowymi technologiami i otwartymi zasobami edukacyjnymi, zwłaszcza jeżeli chodzi o zapewnianie jakości oraz ocenianie i poświadczanie umiejętności nabytych za pomocą nowych sposobów uczenia się;

ZWRACA SIĘ DO KOMISJI, BY:

1. zestawiała dane i opracowała analizę na temat ekonomicznych i społecznych skutków i korzyści, jakie niesie edukacja, tak by analiza ta mogła posłużyć za podstawę do przyszłej debaty na forum Rady;
2. promowała otwartą debatę publiczną – w kontekście konsultacji w sprawie europejskiego obszaru umiejętności i kwalifikacji – na temat wpływu nowych technologii i treści cyfrowych na obecne praktyki oraz instrumenty i polityki UE, w tym na kwestie takie, jak zapewnianie jakości, ocena i certyfikacja.

⁽¹⁾ Uwaga wyjaśniająca: wspomniane grupy robocze – ustanowione przez Komisję w ramach programu prac „Edukacja i szkolenie 2010” w celu realizowania otwartej metody koordynacji w dziedzinie kształcenia i szkolenia – stanowią forum wymiany sprawdzonych rozwiązań w tej dziedzinie. Gromadzą one – na zasadzie dobrowolności – ekspertów z państw członkowskich i w swojej obecnej formie zajmują się sześcioma kluczowymi obszarami: oświatą, szkolnictwem wyższym, kształceniem i szkoleniem zawodowym, uczeniem się dorosłych, kompetencjami przekrojowymi oraz uczeniem się cyfrowym.